

GOMOLYÁT

A NAGYERNYEI REFORMÁTUSOK GYÜLEKEZETI LAPJA
5. SZÁM, 2009

Olvassátok el... (János 6,66- 71)

Furcsaságokat mond ez a Jézus, kevesen értik beszédeit! Pedig minden olyan szépen alakult, annyi reményt ébresztett a szívekbe, majdnem mindenki kész volt, hogy tanítványa legyen ennek a rendkívüli Mesternek. Őnjelölt tanítványok sokasága hallgatta Kaperneumban, amikor egyszer olyanokat hallottak, hogy: „...az a kenyér, amelyet én adok, az én testem...” (51/c vers), „...a lélek az ami megelevenít” (63. vers), „vannak némelyek közöttetek akik nem hisznek” (64. vers), és akkor: „Ettől fogva sokan visszavonulnak az ő tanítványai közül...” (66. vers) Megbotránkoztak mert azt mondta, hogy a mennyből szállt alá. Nem vállalta a politikai királyságot, elvárta az övétől a személyes hit döntését. Újszerűen beszélt az üdvösségről, mely egyedül az Isten munkája, amelynek véghezvitelében az ember teljesen alkalmatlan. Ezt sokan sértőnek tartották. Nehéz a Jézus lelki világában fölemelkedni.

K.I.

(folytatás a 8. oldalon)

IMÁDSÁG

Gondviselő Istenünk! Csodálatosak a Te ajándékaid, biztatásaid! Most is felüdítenek igéd újévi útravaló tanításai, mellyel biztattál, erősítettél bennünket. Hogyan is állhatnánk meg utunkon, amikor Te vársz reánk munkánk, megbízatásunk végzésében. Jó tudni, hogy Te velünk vagy minden nap. A Te igéd számunkra mennyei manna, kösziklából fakasztott víz, mely oltja szomjúságunkat földi vándorlásunk fáradtságában, kimerülésében. Add nekünk Atyánk mindennap a Te időnek eledelét- italát, hogy megízelve azoknak édességét, megláthassuk életünkben az asztalt terítő kezéd, hallgassunk a minket kereső szavadra, és együtt örülhessünk minden vasárnap a Te családgyülekezeted- közösségében. Erősítsél hitünkben, hogy megtarthassuk a reménység vallását, mely hirdeti kegyelmed közelségét, szereteted ajándékát ama lelki üdvösségben, melyet készítettél számunkra a Megváltó Jézusban. Ámen.

Egyházközségünk rövid krónikája (1639-2009)

- 1639 Egyházközségünk első írásos említése. Vagyonelosztás az ernyei reformátusok és unitáriusok között. Első templom építése.
- 1667 I. Apafi Mihály fejedelem levele.
- 1668 Parókiális telek vásárlása.
- 1702 Az első „schola ház” említése.
- 1768 Faluégés, súlyos károk.
- 1777 Kérvény a Guberniumhoz az osztrák katonaság „stacioinak” felszámolásáért és új kőtemplom építéséért.
- 1780- 1788 Új kőtemplom építése.
- 1806 Első orgonánk elkészítése.
- 1828 Új parókia építése.
- 1830 „Templomba járó köz vágása”
- 1831 Új köztemető kimérése.
- 1834 Az egyház földjeinek hivatalos kimérése.
- 1845 Mesteri ház és „classis” építése.
- 1892 Új iskola építése.
- 1905-1907 Kántor-tanítói lakás építése.
- 1912 Új orgona készíttetése.
- 1924 Két új harang öntése, az 1687-ből származót beolvasztották, az 1789-ben öntetett harangot az I. világháború idején elvitték hadicélra.
- 1925 A Csernátони féle udvarház megvásárlása- a Forró családtól- papilaknak.
- 1946 Ledőlt templomunk tornya.
- 1948 Az egyházi javak államosítása.
- 1951 Torony nélküli templomunk felszentelése.
- 1986 Új parókia építése.
- 2000 A gyülekezeti otthon felszentelése.
- 2003 A templom felújítása.

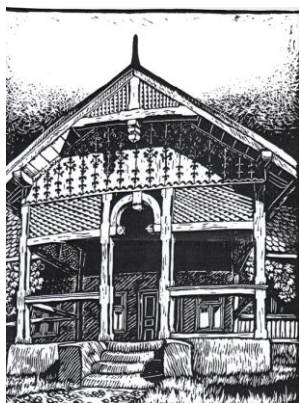

ÚJÉVI BÍZTATÓ

Gyertek *Érte* tenni, tenni,
Új éneket énekelni
JÉZUSUNKNAK, ahogy illik,
Aki velünk marad mindig,
hogy betöltse majd az évet.
Őt dicsérje minden élet!

Füle Lajos

**A régi papilak filigóriája- ifj. Szabó László
linóleummetszete, 1985.**

Egy epigramma: „Csapszéki kérdés: A mikoron köppint, mért törli szemét az iszákos? Drága halottja vagy, könnyezi józan eszt.”

Décei János (1828)

A Főügynök

(Részletek)

Hanyagon hátradőlve kényelmes karosszékében, unatkozottan nézte a Sátán a kandalló pattogó tűzének lángját. Untatni látszott őt a vele szemben ülő egyén, ki egy követér, piros arcú, vörös hajú középkorú férfiú volt.

Mosolyogva, de nagy tisztelettel beszélt a Sátánhoz, aki végre türelmetlenül félbeszakítja:

-Tehát a sok beszédnek csak az a vége, kedves Mammonom, hogy te akarsz főügynököm lenni a földön!

- Hiszen láthatod, fenséges uram, hogy milyen nagy a hatalmam az embereknél, én tudom leginkább befolyásolni őket, értem képesek a legrosszabbat, a legnagyobb bűnt elkövetni.

- Igazad lehet, de már könyv nélkül tudom működésedet:

a fiú meggyilkolja apját, a lány megöli mátkáját, a férj megöli nejét, hogy ékszereire tehesse kezét... Egészen véve eljárásod konvencionális sablonszerűség. Nem tudsz semmi hozzám illő ténykedést kitalálni. Nagyon monoton vagy, fiam!...

-Bocsánat fenség,- szolt Mammon- ügynökségem, a Játék meg Alkohol, nem sokat tudnak tenni nélkülem (...).

Nem folytathatta, e percben az ajtón kopogtattak, be sem várva az engedelmet, belépett Satanella, a Sátán apródja (...)

- Fenséges uram, itt van Alkohol ügynököd, bebocsájtást kér, előterjeszteni valója van.

- Jól van, bocsásd be!

Pár perc múlva belépett egy magas szikár alak, simára fésült haja, rövidre nyírott szakálla és bajusza már szürke volt, melle mélyen beesett, válla magas, háta kissé görbült. Szürke ruhát hordott, jobbában sárga kesztyűt tartott.

- Jó napot, Alkohol, mit kívánsz? Talán te is főügynökségre vágyol?- mosolygott gúnyosan a Sátán.

- Nem azt kérni jöttem, fenség, hanem, hogy beszámoljak utolsó cselekményemről, mely talán felkelti érdeklődésedet: Most jövök a Földnek egyik metropolisából, ott egy padlás-lakásban volt egy igen jó női kliensem, rég ismerem, mosónő volt. De miután teljesen hatalmamba kerítettem, nem kapott rendes foglalkozást, majd szuggeráltam neki, hogy küldje koldulni hét éves leánykáját. A leányka egészen az utóbbi napokig járt minden nap koldulni, de szerény volt, keveset szerzett, azért anyja sokat verte.

Ezelőtt öt nappal nagy hideg volt, kevés ember járt az utcán s így a kislány késő estig bolyongott, hogy ne menjen üres kézzel haza. Félt az anyjától. Végre átfázva hazaért, anyja jól elverte, mert csak kevés pénzt hozott, vacsorát sem kapott. Áthűlve, éhesen lefeküdt, másnap már nem tudott magáról, agy és tüdőgyuladást kapott. Anyja haragudott, miért beteg és nem ápolta. A szomszéd lakásból egy fiatal asszony jött át reggel és este, tejet vagy levest hozott a gyermeknek. Ma reggel éppen jókor jött, hogy a gyermek szemét befogja (...)

Alig fejezte be kalandját Alkohol, a Sátán felugrott, szemei az örömtől ragyogtak, meglepődötten nevetett s Alkohol vállára téve kezét szolt:

- Ez már hozzám méltó kaland! Alkohol, kinevezlek főügynökömnek a Földre!...

Baró Bálintitt József

(1851-1922)

Mi a magyarság?

A magyarság lelkiség. Ez azt jelenti, hogy magyarrá nem tesz az, hogy itt születtem, akkor sem leszek kevésbé jó magyar, ha másutt születtem. Nem mindenki magyar, aki magyarul beszél. Nagy magyarok, pl. Rákóczi és Széchenyi életüknek egy bizonyos szakaszában nem is tudtak jól magyarul...

Nem tesz magyarrá a faj sem, mert voltak már turáni fajtájú hazaárulók is, és hány német, szlovák, vagy más eredetű testvérünk ontotta hű és tiszta vérének a magyar zászlóért és magyar becsületért. Azt sem lehet mondani, hogy magyar az, akit érdeke ideköt s nem magyar, akit érdeke máshová húz. Az igazi magyar akkor is magyar, ha koldus lesz érte, ha meggyalázzák, ha életébe kerül, s akkor sem lesz más, ha gazdagságot és dicsőséget ígérnek. Mindebből következtethetjük tehát azt, hogy **a magyarság lelkiség.**

Ravasz László: Isten rostájában

(Történelmi Magazin 2004, december)

Szonett az anyanyelvről

Hazám: magyar nyelv- igék, főnevek
és melléknevek kincses birodalma-
jő ezredév formálta műemkek!
Varázssodat a lélek befogadja,
újult erőt adsz minden munka- napra
és elringatsz, ha békén pihenek.
Valóság lesz a képzelet kalandja,
ha szavaidban értelmet nyerek.
A Siralom s a Halotti beszéd
szavai óta járulok eléd
és évszázadok költőit idézem.
Te vagy az otthon és a nagyvilág.
A nyelvtanod a törvény, melyen át
a mondhatók szabályait megértem.

Hegedűs Géza (1912- 1999)

Gáspár Gyula rajza

Koós Ferencz (1828-1905) : Életem és emlékeim

(Részletek)

Koós Ferencz jobbágyfiúból lett Bem tábornok katonája, szolgadiákból tanfelügyelő, tancsi menekültből a román fővárosban a magyar kultúra és művelődés apostola.
„Atyámnak II. neje nagy-ernyei Váradi Szócs Zsuzsánna volt s én ettől születtem 1828-ban (...) Anyai nagyapámat nagy-ernyei V. Istvánt ki még 1846-ban is élt jól ismertem (...) Magyarregeen és Marosvásárhely között már akkor (1840) meg volt a mai országút, azzal a különbséggel, hogy Sáromberkéről az új út helyett a régi, a faluból kiérve,

balra a hegy oldalán vonul el és Nagyernye végén egy meredek hágó volt, mely sáros időben sok küzdelmet okozott a szekereseknek (...).” Az 1848-49-es forradalom után:

„A mi csapatunk 1849 szept. 4.-én délután indult ki Marosvásárhelyről Szász Régen felé. Voltunk vagy 10-12-en. Déván letettük a fegyvert és Gyulafehérvárról gyalog indultunk Régenbe. Azon éjjel Nagy-Ernyében háltunk, édesanyám testvérénél Both Mihálynénál, Juczi néninél, természetesen a szénában (...) Koós Ferencz nevének emlékét utcanév őrzi Marosvásárhely, Kövesdomb negyedében.

Kálvin János

Születésének 500. évfordulóján, a 2009 – es esztendő Kálvin János évnek nyilvánították. Megemlékezések sorozata, emlék érmék nyomtatása jelzi a „lelki leszármazottak” elismerését. Lapunkban részleteket közlünk majd Kálvin János: „, Keresztyén élet” című művéből (Koinónia kiadó, 2001. Ford. Adorján Kálmán lp.) persze, rövidített változatban...

A Szentírás az élet zsinórmértéke

1. Az új élet célja az, hogy Isten gyermekeinek életvitelében dallam és harmónia legyen. Miféle dallam? Isten igazságának éneke. Miféle harmónia? Isten igazságának és a mi engedelmességünknek egybecsengése. Csak úgy lehetünk bizonyosak, afelől, hogy az Atya gyermekeivé fogadott, ha Isten törvényének szépségében járunk. Isten törvénye magában hordozza az új élethez szükséges erőt, amely által az ő képe újra teljességgel kiábrázolódik mibennünk. (...) Kutassuk tehát az Írást, hogy megtaláljuk azt az általános szabályt, mely életünket megreformálja.

2 . A Szentírás számos buzdítást tartalmaz, (...) ...még egy tudományos munka sem merítheti ki akár egyetlen erénynek is a mélységeit. Az igaz kegyességhez viszont, elegendő a Szentírás egyetlen alapvető szabályát megérteni.

Kálvin János (1509-1564) francia reformátor. A lutheri reformáció hatására önálló vallási rendszert alakított ki , amely a református egyház hitelveinek alapját képezi. A katolikus egyház elleni támadása miatt száműzték Franciaországból, majd Genfből. *Institutio Religionis Christianae* (1536 Szenczi Molnár Albert fordításában: A keresztyéni religióra és igaz hitre való tanítás, 1624) című fő művében tette közzé hittételeit. Tanai főleg Svájcban, Franciaországban, Angliában, Skóciában, Németalföldön és Magyarországon terjedtek el.

(Akadémiai Kislexikon , 1989)

SZABADSÁGLEVÉL

*Azért ha a Fiú megszabadít
valósággal szabadok lesztek*
(János:8,36)

Ez a szabadságlevelünk,
őrizzük boldogan!
Királyi trónon is rab az,
Aki KRISZTUS- talan.

Füle Lajos

VILÁG BOLONDJAI (1 Kor 1,27)

Mi a világ bolondjai,
a semmik a valamiknek
a nagy ISTEN bölcsességét,
az örömhír, a keresztet
hirdetjük, hogy el ne vesszen
„okossága” miatt egy sem,
kihez van még némi remény,
miközben a világ halad
a biztos kárhozat felé.

Füle Lajos

Gomolyát

(1967)

Óh Gomolyát, szürke kis Gomolyát!
Nem tudom feledni a kopott oldalát,
Melynek lába alatt szült az édesanyám
Szép tájadat mégis könnyelműn elhagyám.

Most is emlékezem minden oldalára
Mint mikor két lábam iskolába jára.
Zergeként ugráltam, játsztam ormaidon
Hozzád repül ezért, sokszor gondolatom.

E zsendelyes kis ház muskátlis ablaka
Mindig ránézett a kopár homlokodra.
Lábadnál születtem s ott szeretnék élni,
Tőled s jó anyámtól bocsánatot kérni.

Valahányszor kopár csúcsodra felmáztam
S közben sok kis falut megszámláltam
Melyek között Ernye tetszett a legjobban
Hiszen ott születtem egy zsendelyes házban.

Boldogabban tudnék melletted meghalni
Ha a hűtlenségem jóvá tudnám tenni.
A szívembe vések, szép Gomolyát s tája
Légy mindig kisfalum ékes koronája.

Máthé Antal (1915 Nagygyerme- 2000 Budapest)

Helyi népmonda a „Harangostó” néveredetéről

Adatközlő: Györfi József, (1918- 2008), református, magyar, nyugdíjas. Közlés ideje: 2006. 02. 19.
Gyűjtő: ifj. Nemes Gyula.

„Valamikor az ősi Rákóczi- nemzetségnek birtoka és kastélya volt a Libáncson. A kastély helyén még most is magasabb a hely mint máshol. –Mikor a Maros 1912-ben kiöntött, még apámék is ott bent laktak . Apám bent volt a faluban, a bárónál szolgált, a felesége bent a Libáncson. Mikor apám megtudta, hogy mi történt, rohant haza. A vasúton megállott és hallgatózott. Hallotta, hogy valaki kiálltja Laci, Laci. Hát a felesége volt azon a magaslaton amit említettem egy fűzfára felmászva. Így szabadt meg az asszony az árvíztől- Azt akarom ebből csak kihozni, hogy ott azon a kis magaslaton volt a Rákóczi féle kastély. Történt aztán egyszer, hogy a nagyúr harangot rendelt. (Azt tartják, hogy hajdan Várhegy is a Maros Ernye felőli oldalán feküdt és közös temploma volt az elpusztult Libáncs nevű településsel) Ahogy ott bivalyszekeren az oriási harangot vitték a kastély felé, az érbe belesülyedtek. Csak hosszú vesződés, kínlódás után tudták onnan -sok bivaly segítségével- kihúzni a szekeret. Akkor nevezték ott el azt a kis határrészt »Harangostónak«. Ezt a történetet az apámtól hallottam, így tartja a szájhagyomány. Valami kicsi igaz minden mende-mondában kell legyen, csak ahányan elmondják mindég tódnak hozzá, de egy kevés a lényegből mindég marad...”

Kedei Zoltán grafikája

Vallásórák...

Tudjuk, miről van szó! És azt is, hogy kikről? Gyermekeink vallásos neveléséről szeretnék szólni! Két rövid történet szemléltesse a hozzáállást:

A 80- as évek elején egy nagyvárosi gyülekezetben az esperesi vizitáció alkalmával megállapítják, hogy nem tartanak vallásórákat. A magyarázat: „Az első gyülekezetekben sem voltak vallásórák, mert az istentiszteleten jelenlevő szülők, hazamenve elmondták gyermekeiknek, hogy mit tanultak Jézusról. Így a családtagok adták át egymásnak a keresztyén tanokat...”

Egy unokájáért aggódó nagymama, unokáját kézen fogva, bemegy egy lelkészi hivatalba, hogy megérdeklődjön: hány éves kortól kezdheti el unokája vallásos nevelését? „Hány éves az unoka?”- kérdezi a lelkész. „Négy múlt!” válaszolt a nagymama. „Asszonyom, egy percet sem szabad tovább késni!” szól a lelkész.

Amikor a 90-es évek elején – közepén elkezdődött az iskolai vallásoktatás azt gondoltunk mindannyian, hogy megoldódott gyermekeink vallásos nevelése. Elég az amit ott tanulnak – gondolták, gondolják sokan.

Egy pár éve újra van gyülekezeti vallásóra. Minden pénteken d.u. 15 órától kezdődően 18 óráig, három csoportban. Azért pénteken délután, hogy a nagyon megerőltetett gyermekeink szombaton kipihenhessék magukat...és vasárnap is pihenhessenek!

Elég ennyi? Iskolai, gyülekezeti vallásóra, nagymamák simogató szeretete? NEM!! Mert bár a mennyek országának ígézetében a gyermekeket érintetté tenni igazán örömteli és hálás feladat, azonban a szülők megnyerése nélkül, az ök ellentétes életvitelének árnyékában csak reménykedni lehet a gyermeki lelkek megtartásában. A jövő egyháztagjairól van szó, akikért te is felelős vagy!! Édesanyák, Édesapák! A Ti gyermekeitekről van szó, akikért felelősséget vállaltatok Isten előtt. Segítsetek, hogy megőrizzük őket, Nektek, Egyházunknak, Istennek!

K.I.

Volt egy Jézus

Szent elgondolás: volt egy Jézus
Ki Krisztus volt és lehetett
És szerette az embereket.

Ő mondta: fegyvert a fegyverrel
Győzni s legyőzni nem szabad:
Jézus volt, Krisztus: legigazabb.

Az emberek úgy elrosszultak
(Hiszen nem voltak soha jók):
Most Krisztus –hitünket csúfolók.

Pedig ma is élhet. Föltámadt,
Ki Krisztus és nagyon nagy úr,
De él másképpen és igazul.

Járj köztünk, drága Isten-Ember,
Tavasz van, nőnek a gazok
S kevesek az igaz igazok.

Úgy látlak, ahogy kigondoltak:
Egy kicsit véres a szíved,
De én-szívem egészen tied.

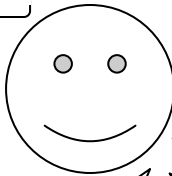
Ady Endre

Olvassátok el... (folytatás az 1. oldalról)

Erőszakkal Ő senkit sem tart vissza. Akik elhagyták, azok soha sem voltak igazán hívők, különböző okokból követték az Urat, de szeretetük nem volt őszinte és nem értékelték személyét. Amikor a tömeg zúgolódva, csalódottan elszéledt, az 5000-ból csak a 12 maradt Jézussal. Előbb királlyá akarták tenni, aztán elhagyták, előbb mindenkinek kellett aztán már senkinek. Szomorúan megkérdezte a 12-től: „Ti nem akartok elmenni?” Péter válaszolt mindnyájuk nevében: Uram kihez pártoljunk tőled? Te adod az örökélet beszédét, mi hiszünk benned, megértettük, hogy Te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia! Nekünk elsősorban nem Isten egy-egy áldására van szükségünk, hanem a Megváltóra! Attól, hogy napfényt, esőt, kenyeret, egészséget, gyógyulást és egyéb segítséget ad Isten, bűneink miatt még elveszhetünk. Jézust kell keresnünk, Őt kell megtalálnunk!

Az egyház életében voltak, vannak és lesznek kritikus időszakok amikor a Jézus követőknek tisztázniuk kell az Istenhez való viszonyukat. Kapernaumban az a szombati nap volt a kritikus időpont... A mai nemzedék számára ez a posztkommunista, semminek sem mondható világ. Derüljön már ki egyszer a valóság. Ki-ki színt vall: az is aki elmegy, az is aki marad. Boldogok akik hűségesen és engedelmesen ragaszkodnak a lelki királyhoz, mert övék az életnek kenyere.

HUMOR:

A pap a parókia kerítését szegezi. Egy kisfiú áll ott és vigyorogva bámulja.

-Na, kisfiam, te mire vársz itt?
-Arra, hogy a pap bácsi mit fog mondani, ha az ujjára csap a kalapáccsal!

Tábla a templomajtón:
„Kedves testvérünk!
Isten téged is hív, de nem a mobilodon, úgyhogy kapsold ki!”

A falusi lelkész így kezdi az istentiszteletet:

-Kedves híveim! Van egy jó és egy rossz hírem! A jó hír az, hogy van elég pénzünk arra, hogy tornyot építsünk!
-A rossz hír az, hogy ez a pénz egyelőre a ti zsebetekben van.

Gomolyát: A nagyernyei reformátusok gyülekezeti lapja.
Szerkeszti: Komáromi István református lelkész és Nemes Gyula helytörténész, főgondnok.

Szerkesztőség: istvan.komaromi@gmail.com

Telefon: (004) 0265-335104 vagy (004) 0265-335241

A címlapon György Barna Zsolt Gomolyátról készült rajza látható.